

Katsaus USO 6 –kuntien uusiin strategioihin

USO-projektikoordinaattori Riina Rinta-aho, Kuntaliitto

USO 6 -kuntien strategioiden analyysi

USO 6 -teemawebinaari ke 6.4.2022

USO-projektikoordinaattori Riina Rinta-aho, Kuntaliitto
Twitterissä @riinarintaaho

Esityksen sisältö

Mistä on kyse?

Näkökulmat selvityksessä

Selvityksen tuloksia

Strategioiden sisällöt, rakenteet,
aikajänteet ja kirjaukset
toimeenpanosta

Valmistautuminen kuntien
suuriin muutoksiin

Kestävän kehityksen
kokonaisuus

Lopuksi & miten tästä eteenpäin

Mistä on kyse?

Yleistä selvityksestä

- Taustalla..
 - Haluamme tuottaa tietoa ja vertailukohtia kunnille
 - Kestävä kuntajohtaminen ja sen strateginen kehittäminen verkostokauden ydintä
- Tarkastelussa USO-kuntien uudet strategiat
 - Ei muita strategiadokumentteja tässä vaiheessa
- Lopputuotoksena loppuraportti ja Excel-tietokanta, joissa eri näkökulmat ja strategioiden kirjaukset tarkemmin.
- **Tällä hetkellä mukana 10 kuntaa**
- Aikataulutus:
 - **6.4. teemawebinaarissa** ensimmäinen tarkastelu (pienempi otanta)
 - **7.9. kestävän kehityksen sparrauksessa** (2/2) strategioiden tarkastelu kestävän kehityksen näkökulmasta
 - **5.10. teemawebinaariin** lopullinen katsaus, jossa kaikki USO-kunnat mukana.
 - **Loppusyksystä 2022** valmistuu loppuraportti ja Excel-tietokanta

Näkökulmat tarkastelussa tässä vaiheessa

- Ulkoasu ja rakenne
 - Strategian pituus
 - Strategian laajuus ja yksityiskohtaisuus
 - Visuaalisuus (tekstien, taulukoiden, kuvien ja kuvioiden määrä)
- Sisältö
 - Onko strategiassa jokin kantava teema tai sisällöllinen painotus? Mitkä teemat toistuvat strategioissa?
 - Kuinka paljon kirjataan strategian toimeenpanosta (ohjelmat, arviointi, seuranta, tarkistaminen, mittarit)
 - Aikajänne
 - Kirjataanko strategiaan liittyvästä viestinnästä?
- Kuntiin kohdistuvat suuret muutokset
 - Hyvinvointialueuudistus
 - TE 2024 -uudistus
 - Väestönkasvu
- Kestävän kehityksen kokonaisuus
 - Kestävän kehityksen kokonaisuus
 - Ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen, taloudellinen ja teknologinen kestävyys ja niihin liittyvät valinnat ja painotukset
- Muuta mielenkiintoista?

Huomiona jo tässä vaiheessa

Tänään esitettävät tulokset jäävät yleiselle tasolle

→ Ei numeraalisia arvoja tai prosenttilukuja

→ Tarkempi analyysi myöhemmin

Tarkastelussa selvityksessä ovat vain strategiadokumentit

→ Muut strategiaan liittyvät kehittämisohjelmat ja taustamateriaalit jäävät taka-alalle

Sisällöt, rakenteet, toimeenpano ja aikajänteet

Strategioiden teemat ja sisällölliset painotukset

- Osassa strategioista ei varsinaista, yksittäistä selkeää ns. teemaa (esim. hyvinvointi)
- Selkeästi yleisimmän teeman voisi nähdä olevan kestävä kehitys tai kestävä kasvu
 - Pää tavoitteissa korostuvat hyvinvointi, kestävä kehitys (yleensä tällä sanoituksella on tarkoitettu ekologista kestävyyttä), luonnon monimuotoisuus, yhteisöllisyys ja osallisuus sekä kestävä talous
- Pää tavoitteissa paljon painotusta mm. kunnan elinvoimaisuuteen ja kasvuun liittyen.
- Teemat ja sisällölliset painotukset tulevat esille strategioiden arvoista ja pää tavoitteista
 - Esim. Arvoissa vastuullisuus = useasti tämä voidaan tulkita tarkoitettavan kestävä kehitystä → Näkyy yleensä edelleen tavoitteissa

Esimerkki: Kuhmon kaupungin strategia

Kuhmon kaupungin strategiassa YK:n Agenda2030 kestävän kehityksen SDG-tavoitteet tuodaan näkyvästi esille strategisissa tavoitteissa.

Toimeenpano

- Strategiadokumenttien kirjaukset sen toimeenpanosta, seurannasta ja arvioinnista vaihtelevat merkittävästi.
 - Joissakin strategioissa näihin ei oteta kantaa. → Nämä kirjaukset muissa dokumenteissa
 - Etenkin laajemmissa strategiadokumenteissa saattaa olla hyvinkin tarkkoja kirjauksia strategisten tavoitteiden mittareista sekä niihin liittyvistä toimenpiteistä ja/tai ohjelmista.

Esim. seurannasta Mikkelin kaupunkistrategiassa strategiset mittarit, joissa lähtö- ja tavoitetasot mukana

Mittarit

- Tilikauden yli-/alijäämä
 - Lähtötilanne: TA2022 alijäämäinen
 - Tavoite 2025: ylijäämäinen 2023 alkaen
- Lainamäärä / asukas
 - Lähtötilanne: 5 295 € /asukas (TP2020)
 - Tavoite 2025: kasvaa max. 10 % vuosittain, kuitenkin vuonna 2025 enintään 6400 €/asukas
- Väkiluku vuoden lopussa
 - Lähtötilanne: 52 583 as (31.12.2020)
 - Tavoite 2025: 52 600 as
- Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot
 - Lähtötilanne: 14,8 pv (v. 2020)
 - Tavoite 2025: alle 12 pv
- Myytyjen asuntojen keskihinta
 - Lähtötilanne: 1588 €/m² (v. 2020)
 - Tavoite 2025: 1750 €/m²
- Kasvihuonekaasupäästöt
 - Lähtötilanne: 5,5 t CO₂ e/as (ennakkotieto 2020)
 - Tavoite 2025: 4,0 t CO₂ e/as
- Vuotuinen yhteenlaskettu palkkatulo
 - Lähtötilanne: 761 146 411 € (v. 2019)
 - Tavoite 2025: 850 000 000 €
- Suosittelemalukkuus (NPS)
 - Lähtötilanne: -20
 - Tavoite 2025: 20

Esimerkki: Oriveden kaupunkistrategia

Teemme yhdessä strategian ja arvioimme sen toteutumista

Strategia tehdään tutuksi koko kaupunkikonsernissa.

Tavoitteiden operatiivinen johtaminen ja vuosittaisten toimenpiteiden suunnittelu on kaupungin johtoryhmän, palvelukeskusten esimiesten, kaupunginhallituksen ja lautakuntien vastuulla.

Strategian tavoitteita toteuttavat toimenpiteet viedään vuosittain talousarvioon ja niiden toteutumista seurataan kerran vuodessa. Strategiaa toteutetaan myös muilla toimeenpano-ohjelmilla ja suunnitelmilla.

Arvioimme ja reagoimme toimintaympäristön muutoksiin.

Strategia on elävä asiakirja, joten sitä uudistetaan tarpeen mukaan. Kuitenkin vähintään kerran valtuustokaudessa.

Kaupunginvaltuusto arvioi strategian toteutumista ja onnistumista kokonaisvaltaisesti mm. asukas- ja asiakastyytyväisyyskyselyillä, arvioimalla toteutusohjelmien toteutumista ja strategiassa määriteltyjen arviointikriteerien avulla.

Näitä seuraamme!

Vahvistamme elinvoimaamme

- Nettomuutto
- Yrittäjättyytyväisyys
- Tonttikysyntä
- Työpaikkaomavaraisuus
- NPS indeksi

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Sairastavuusindeksi
- Työttömyys- ja pitkäaikaistyöttömyysaste
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus
- Lapsiperheiden köyhyys

Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

- Konsernivelka
- Konsernin ali-/yliäämä
- Sairauspoissaolot
- Kehityskeskustelujen toteutuminen

”Arvioimme ja reagoimme toimintaympäristön muutoksiin.

Strategia on elävä asiakirja, joten sitä uudistetaan tarpeen mukaan. Kuitenkin vähintään kerran valtuustokaudessa.

Kaupunginvaltuusto arvioi strategian toteutumista ja onnistumista kokonaisvaltaisesti mm. asukas- ja asiakastyytyväisyyskyselyillä, arvioimalla toteutusohjelmien toteutumista ja strategiassa määriteltyjen arviointikriteerien avulla.”

Aikajänne

- Suurimmassa osassa strategioiden aikajänne ulottuu valtuustokauden loppuun, vuoteen 2025.
- Toistaiseksi vain muutamassa strategiassa on otettu valtuustokautta selvästi pidempi aikajänne
 - Vuoteen 2030 tai jopa 2035 saakka
- Osassa strategioista tunnistettu pidemmän tähtäimen visio ja siihen tähtäävät valtuustokauden tavoitteet ja toimenpiteet.
- **Kysymyksenä osallistujille: Onko kuntanne strategia tunnistettu pitkän aikavälin suunnitelmana, vaikka tavoitteet on ajoitettu valtuustokaudelle, vuoteen 2025 asti?**

Esimerkki: Vaasan kaupunkistrategia

”Pohjolan energiapääkaupunki”

Vaasan kaupungin strategiasa on esitetty nykyisen valtuustokauden ajalle polku, johon kirjattu keskeisiä toimenpiteitä → tähtäin vuodessa 2030

Laajuus ja viestintä

Laajuus ja rakenne

- Dokumenttien rakenne vaihtelee suuresti
 - Mediaani n. 7–8 sivun pituinen Power Point -esitelmä, mutta ääripäät vaihtelevat yhden sivun tiivistä ja visuaalisesta dokumentista jopa 20 sivun laajaan ja kattavaan dokumenttiin.
 - Mitä pidempi strategia, niin yleensä sitä tarkempia ovat sen kirjauksetkin

Viestintä

- Toistaiseksi läpikäydyissä strategiadokumenteissa ei olla otettu sen suuremmin kantaa strategiasta viestimiseen.
- Viestimisen kehittäminen on tosin melko yleinen strateginen tavoite.
- Kuinka paljon strategiasta viestimisestä todetaan esimerkiksi kunnan päätöspykälissä?

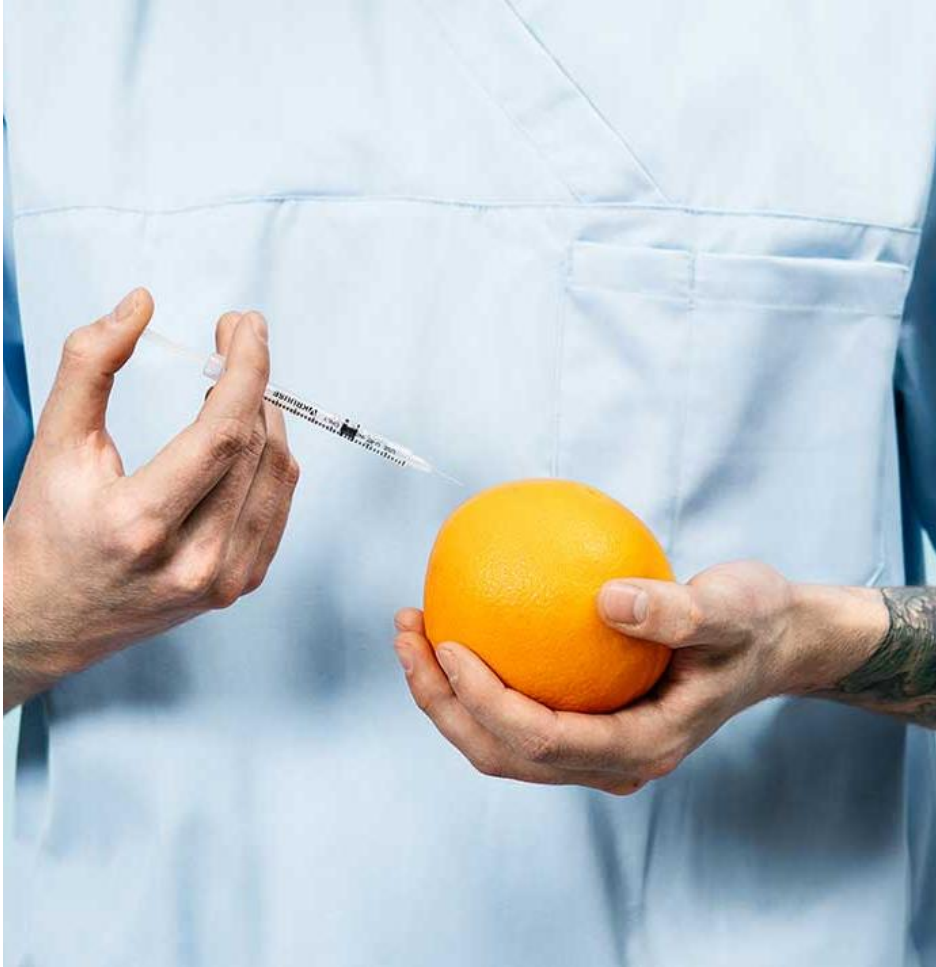
Valmistautuminen kuntia koskettaviin suuriin muutoksiin

TE 2024 -uudistus

- Valmistautuminen TE-uudistukseen näkyy suoraan ja selkeästi vain muutaman kunnan strategiassa (mm. Kokkola, Vaasa)
 - Useassa kunnassa on kuitenkin paljon työllisyyteen liittyviä strategisia tavoitteita.
- Teemaan liittyviä kirjauksia:
 - Kilpailu osaavasta työvoimasta ja osaajien houkuttelu (Vaasa)
 - Työllisyyden edistäminen (mm. Utajärvi, Kuhmo ja Orivesi)
 - Työvoiman koulutuksen edistäminen
 - Yhteistyö naapurikuntien ja jopa rajan ylitse (Vaasa)

Hyvinvointialueuudistus

- Hyvinvointialueuudistuksesta on päätetty kirjata suurimmassa osassa strategioita ainakin jollakin tavoin.
 - Enemmän kuin TE 2024 –uudistuksesta
 - Kirjauksia aina yltäavoitteista tarkempiin valtuustokauden toimenpiteisiin asti
- Kirjauksia mm.
 - Kunnan toimintaympäristön muutoksista; (Orivesi)
 - edunvalvonnasta hyvinvointijärjestelmäuudistuksessa (Vaasa);
 - tavoitteista toimivaan yhteistyöhön (rajapinnat); taikka
 - suunnitelmista palvelu- ja organisaatorakenteiden muutokseen uudistuksen jälkeen.
- Kuntien roolin muuttuessa myös seudullinen yhteistyö noussut yhä enemmän strategioihin

Väestönkasvu

- Monessa strategiassa ei tehdä varsinaisia linjauksia väestönkasvutavoitteisiin liittyen
- Muutamassa kunnassa väestönkasvu on selkeänä tavoitteena ja näkyy esim. visiossa.
- Muita väestönkasvuun liittyviä, strategioissa yleisiä kirjauksia:
 - veto- ja pitovoimaan liittyvät tavoitteet (Utajärvi) ; sekä
 - muuttovoittoon liittyvät tavoitteet (mm. Nakkila).

Esimerkki: Vaasan kaupunkistrategia ”Pohjolan energiapääkaupunki”

Vaasan kaupungin strategiassa väestönkasvu on yksi tavoitteista. Taulukossa myös kirjattu mittarit ja toimenpiteet sen saavuttamiseksi.

VETOVOIMAINEN VAASA	1. Väestönkasvu	• Asukasluku • Maan sisäinen muuttoliike • Työpaikkojen määrä • Yritysten toimipaikkojen määrä • Avointen työpaikkojen määrä • Työllisyyskatsauksen mittarit • Kunnallisverotuotot • Kuntabarometri	• Vetovoima- ja pitovoimatyön suunnittelu ja toteutus • Brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat • Vaasan tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen suomenkielisen väestön keskuudessa • Vaasan tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen kansallisesti ja kansainvälisesti • Suunnitelmallinen edunvalvonta ja lobbaus sekä investointi kansainväliseen markkinointiin • Opiskelijayhteistyömallin kehittäminen • Osaajien houkuttelu – ”Vaasa talents” Talent attraction management • Merellinen asuminen • Asukasmäärän kasvuun varautuminen palveluverkossa • Yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien ja Uumajan kanssa • Kaupungin Leader-alueiden kehittämissuunnitelma • Vauhditetaan rakennushankkeita ja luodaan kaavoituksella monipuolista asuntotarjontaa Vaasan Vähänkyrön ja Sundomin maaseutumaisille alueille. • Elinvoimaisen ja vireän kaupunkikeskustan kehittäminen • GigaVaasa- ja Invest In -toiminnan edistäminen (+Nordic Battery Belt) • Vihreän siirtymän ja hiilineutraalin yritystoiminnan mahdollisuuksien esilletuominen • GigaVaasa toimintamallin vahvistaminen ja monistaminen • Työllisyyden ekosysteemityö, TE2024-valmistelu, työvoiman koulutuksen edistäminen • Yritysten toimintaedellytysten tukeminen • TKI toiminnan tukeminen ja kehittäminen verkostomaisesti • Sujuvien liikenneyhteyksien ja Merenkurkun yhteyksien edistäminen • Kaupunkikonsernin osallistuminen ja yhteisen vuoropuhelun vahvistaminen paikallisten pienten ja keskisuurten yritysten kanssa • Yritysvaikutusten arviointi ja yritysystävällinen päätöksenteko
	2. Työpaikkojen määrän kasvu		

Kestävän kehityksen kokonaisuus

Kestävän kehityksen kokonaisuus strategioissa

- Osaan strategioista on päätetty ottaa kestävän kehityksen kokonaisuus **vahvasti esille**
 - Läpileikkaava teema strategioissa: sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys taustalla ja muodostaa valtuustokauden tavoitteet ja toimenpiteet
- Selkeästi useimmiten näkökulma näkyy **osittain** strategioissa, näkökulmia:
 - Kestävä kasvu, kestävä talous
 - Ekologinen kestävyys; luonnon monimuotoisuus, hiilineutraalisuus, kestävä kaavoitus ja maankäyttö, kunnan ilmastoteot
 - Sosiaalinen kestävyys: osallisuus ja yhteisöllisyys, työllisyys, turvallisuus, hyvinvointi
- Kaikissa strategioissa kestävä kehitys **näkyä ainakin jollain tapaa**, vaikka sanoitus olisikin erilainen
 - Eniten kirjauksia ekologiseen ja taloudelliseen kestävyYTEEN liittyen

Ekologinen kestävyys

Kestävyyden ja ekologisuuden huomioonottaminen kunnan päätöksenteossa, toiminnassa ja budjetoinnissa.

Kunnan ilmastoteot

Kestävät hankinnat

Asukkaiden ja henkilöstön osallistaminen energia- ja ilmastotalkoisiin

Päästötavoitteet ja hiilineutraalisuus

Mm. kestävät rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisut

Hiilineutraali energiankäyttö kaupungin tiloissa

Kunnan alueella sijaitsevien yritysten hiilikädenjäljen selvittäminen

Luontoon liittyvät kirjaukset

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon tarjoamat yrittäjyyden mahdollisuudet

Luonnon mukanaan tuomat hyvinvointivaikutukset

Viherrakentaminen

Ekologinen kestävyys

Poiminta Kokkolan kaupunkistrategiasta ”Kokkola – meillä on laajempi horisontti” vuosille 2022–2025

Kestävästi kehittyvä – hiilineutraali Kokkola 2035

Strategioiden mittareita:

- Kestävän kehityksen mittarit / Mayors Indicators (Vaasa), hiilidioksidipäästöt ja energiankulutuksen pieneneminen (mm. Kokkola ja Vaasa), puun käyttö julkisissa rakennuksissa (Kuhmo)

Mittari

- CO₂ t /as väheneminen
-> Hiilidioksidipäästöt / asukas
- Lähtötaso v.2007: 13,1 t. CO₂/as
v.2019: 8,6 t. CO₂ /as

Kehittämisohjelma

- **Ilmasto- ja kestävä kehityksen suunnitelma**

Kestävän kehityksen ja ilmasto-ohjelman tavoitteena on tukea kaupungin ilmastotavoitteiden toteutumista sekä hillinnän että sopeutumisen osalta, tuoda kulutuksesta aiheutuvat päästöt ja niiden vähentäminen näkyvämmiin mukaan kaupungin kestävä kehityksen työhön sekä vauhdittaa siirtymistä kiertotalouden periaatteiden mukaisiin ratkaisuihin.

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

- Vain muutamassa strategiassa käytetty sanatarkkoja termejä sosiaalinen ja/tai kulttuurinen kestävyys
 - Riippuen tulkinnan tarkkuudesta, tähän liittyviä kirjauksia löytyy hyvin paljon ja kirjavasti
- Kirjauksia:
 - Osallisuus ja osallistaminen
 - Aktiivisuus
 - Yhteisöllisyys ja yhteistyöverkostot
 - Työllisyys
 - Eri sosiaalisten ryhmien huomioonottaminen päätöksenteossa ja kunnan palveluissa: lapset ja nuoret, ikäihmiset → saavutettavuus
 - Turvallisuus, ennaltaehkäisevät turvallisuusverkot
 - Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
 - Vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittäminen ja tukeminen: harrastus- ja liikuntamahdollisuudet, kulttuuritapahtumien järjestäminen/tukeminen
- Hyvinvointi ja terveys nousivat myös vahvasti esille
 - Eri toimijoiden yhteistyö hyvinvoinnin edistämisessä
 - Kunnan henkilöstön hyvinvointi
 - Kunnan asukkaiden hyvinvointi

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

- Mittarit:**

- Kuntalaisten tyytyväisyys palveluihin (Kokkola), työntekijäkokemus, hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyden mittarit / Mayors Indicators (Vaasa), opiskelijoiden määrä, koulutusaste (mm. korkea-asteen koulutettuja nykyistä enemmän) (Kuhmo), kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumalan ammattilaisten tyytyväisyys toiminnan edellytyksiin (Kokkola), työttömyys- ja pitkäaikaistyöttömyysaste (Orivesi) perustoimeentulon saajien määrä ei nouse, kunnan henkilöstön sairaspotilaisten määrä, sairastavuusindeksi ja lapsiperheiden köyhyys (Orivesi)

Poiminta Tuusulan kuntastrategiasta 2021-2025:

Tuusulassa on hyvä elää

TUUSULAN STRATEGISET
PÄÄMÄÄRÄT

TUUSULASSA ON
HYVÄ ELÄÄ

Turvallisessa ja yhteisöllisessä Tuusulassa on hyvä elää ja oppia koko elämänsä ajan.

HYVINVOINTI

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia.

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta.

8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä.

OPPIMINEN JA OSAAMINEN

9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista.

TURVALLISUUS

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden.

Taloudellinen kestävyys

- Varsinaisena sanatarkkana terminä **taloudellinen kestävyys** on tavoitteena muutamassa kunnassa.
- Tavoitteiden osalta merkittävimpänä nousi kunnan elinvoimaisuus ja sen lisääminen
 - Elinvoiman lisäämisessä keskiössä ovat yrityskentän tukeminen ja osaavan työvoiman varmistaminen sekä kunnan houkuttelevuuteen (veto- ja pitovoimaan) liittyvät maininnat.
- Toisaalta esiin nousevat myös tavoitteet vastuullisen ja tehokkaan taloudenpidon kehittämiseen.
- **Taloudellinen kestävyys liitettynä kasvutavoitteisiin on sanoitettu muotoon kestävä kasvu. Missä määrin pitää myös sisällään muita kestävän kehityksen ulottuvuuksia?**

Taloudellinen kestävyys

Mittarit:

- Työllisyysaste, taloudellinen huoltosuhde (Kuhmo), nettomuutto (Orivesi, Kuhmo) aloittaneiden yritysten toimialarakenne ja sen monipuolisuus, tonttikysyntä, NPS-indeksi (Orivesi), omavaraisuusaste (Kokkola, Vaasa) työpaikkaomavaraisuus, konsernivelka, konsernin ali-/ylijäämä, veroprosentti vrt. kansallinen keskiarvo (Vaasa), kokonaisveroasteen keventäminen, velat ja vastuut / asukas (Kokkola)

Poiminta Kokkolan kaupunkistrategiasta ”Kokkola – meillä on laajempi horisontti” vuosille 2022-2025

Kukoistava kaupunki – kestävä ja tasapainoinen kuntatalous

Mittarit

- Velat ja vastuut / asukas
- Vuosikate ylittää poistot vuosittain 20 %:lla
- Kokonaisveroasteen keventäminen
- Omavaraisuusasteen nostaminen 45 %:iin (konserni 35 %)
- Konserniyhtiöiden määrä vähenee 5-7 kpl strategiakaudella

Kehittämishjelma

- **Talousarvio ja –suunnitelma**
Kaupunkistrategian tavoitteiden ja kehittämishjelmien pohjalta laaditaan toimialojen vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja määritellään asetetuille tavoitteille konkreettiset mittarit. Kestävän ja tasapainoisen kuntatalouden tavoitteiden asettelu ja seuranta keskeisiä työkaluja ovat talousarvio ja -suunnitelma, osavuositarkastukset sekä tilinpäätös.
- **Konserniohje ja omistajapolitiittiset linjaukset**
Omistajapolitiittisten linjausten tarkoituksena on linjata kaupunkistrategiaan, omistajapolitiikkaan ja kaupungin tavoitteisiin perustuvaa konserniyhtiöiden johtoon ja päätöksentekoon kohdistuvaa omistajan ohjausta. Omistajapolitiittisten linjausten tavoitteena on turvata päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääoman käytön tehokkuus.
Konserniohjeella yhdenmukaistetaan menettelytapoja sekä tehostetaan kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaatein ja kunnan kokonaisuuteen huomioon ottaen.

Teknologinen kestävyys

Teknologinen kestävyys tarkoittaa, että pystymme rakentamaan kestävän teknologian ja infrastruktuurin avulla kestävää yhteiskuntaa huomioiden muut kestävyysperiaatteet. Digitalisaatio on yksi tällainen työväline.

- Teknologiaan saati teknologiseen kestävyysliittymät maininnat kuntien strategioissa ovat melko vähäiset.
- Teknologinen kestävyys näkyy tehokkaan ja tietoon perustuvan johtamisen kehittämisenä (mm. Raisio) sekä mm. työtapojen kehittämisenä ja työelämän joustavoittamisena
- Digitalisaation hyödyntäminen kunnan palveluissa sekä tekoälyn ja robotisaation kehittäminen ovat myös esillä strategioissa (mm. Vaasa, Mikkeli)
- Tietoyhteysien (infran) kehittäminen on myös esiintynyt strategisissa tavoitteissa/toimenpiteissä (mm. Utajärvi).

Lopuksi & miten jatketaan

Yhteenvetona 1/2

Yleisesti

- Kuntien valinnat strategioiden rakenteisiin ja laajuuteen liittyen ovat hyvin kirjavia.
- Elinvoimanäkökulma näkyy vahvasti strategioissa
- Varsin monessa strategiassa aikajänne ulottuu valtuustokaudelle 2022-2025
 - Muutamaa poikkeusta lukuunottamatta

Kuntiin kohdistuvat muutokset

- Selkeästi eniten näistä on kirjattu hyvinvointialueisiin liittyen
- TE 2024 –palvelu-uudistukseen liittyvät kirjaukset jäävät vähemmälle ja kirjaukset niistä keskenään erilaisia ja eri kohdissa strategiatasolla
- Väestönkasvuun liittyvät kirjaukset myös keskenään hyvin erilaisia

Yhteenvetona 2/2

Kestävä kehitys

- Strategioiden tulkitseminen kestävä kehityksen näkökulmasta ei ole yksiselitteistä
 - Osa-alueet eivät näy yhtä vahvasti (esim. taloudellinen vrt. teknologinen kestävyys)
- Kirjausten “lokerointi” tiettyyn osa-alueeseen haastavaa
 - Useasti edistävät samanaikaisesti useampaa kestävyys osa-aluetta (esim. ekologista ja sosiaalista kestävyyttä)
 - → Mielenkiintoista tarkastella, miten tämä päällekkäisyys ja yhteydet on tunnistettu strategioissa.
- Kestävä kehityksen osa-alueista merkittävimpänä näkyivät taloudelliseen ja ekologiseen kestävyys liittyvät kirjaukset.
- Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys näkyy yleisellä tasolla tarkasteltuna kirjauksina työllisyydestä, osallisuudesta, yhteisöllisyydestä (ja hyvinvoinnista).

Miten tästä eteenpäin?

Tarkasteltavat näkökulmat laajenevat

→ mm. visiot, arvot

Kunta kerrallaan laajennetaan tarkastelua

Valmista loppusyksystä 2022

Kiitos.

Riina Rinta-aho

Riina.rinta-aho@kuntaliitto.fi

[@riinarintaaho](#)

USO
Uuden sukupolven
organisaatiot

FCG

www.kuntaliitto.fi